

LAND VAN DOCHTERS

Het eerste wat opvalt is dat ze zo vredig naar de hemel staart, met haar wijd opengesperde grijze ogen. In een dunne lichtroze nachtpajon ligt Vrouwe Theresia op het grind, midden op het Grote Plein. Haar handen rusten in haar schoot, haar blote enkels en voeten vallen ontspannen uit elkaar. Een onwezenlijk tafereel, zo met de opkomende zon die het plein van een roze gloed voorziet en de vogels die ongegeneerd kwetteren.

Max knielt bij het oude lichaam neer en strijkt de witgrijze haren een beetje uit het gezicht. Vrouwe Theresia voelt koud aan. Max sluit haar ogen in een poging haar tranen te bedwingen. Ze ademt een keer heel diep in en uit, en opent ze zo langzaam en voorzichtig mogelijk. Helaas, ze droomt niet, maar de realiteit is te afgrijselijk om tot haar door te laten dringen. Alles lijkt in slow motion te gaan. In plaats van paniek overvalt haar een ijzige kalmte.

Max aait haar zachtjes over de ingevallen wang en onder de kin. De mond waarmee Vrouwe Theresia zoveel wijsheden verspreidde en die zo vaak liefdevol werd gekust, staat half open, de lippen strak rond de tanden geplooid. Straks zal Max roepen, tieren en huilen, dat weet ze. Maar nu nog niet. Alsof een goddelijke kracht haar gebiedt om rustig te blijven, bestudeert ze elke plooi van het gezicht, de hals, de schouders. Fijne blauwe aders schijnen zigzag door de bleke huid, die bijna transparant lijkt.

Haar blik glijdt nu verder over het levenloze lichaam naar beneden, terwijl de tranen over haar wangen rollen. Vrouwe Theresia lijkt wel opgebaard als een heilige. Enkel de glazen kist ontbreekt, schiet het door haar heen. Ter hoogte van de borst merkt ze enkele kleine lichtbruine strepen op. Vocht dat zachtjes door de stof is gedrongen. Nog steeds ijsig kalm maakt ze de bovenste vijf knoopjes van de jurk open en ontbloot de borstkas. In het broze vel is met precisie een woord gegrift. Net diep genoeg om het te laten opbollen, zodat iedere letter vanuit de tere huid omhoog wordt geduwd. Dan wordt het zwart voor Max' ogen en voelt ze diep vanuit haar maag zure gal omhoogstuwen. Net op tijd draait ze haar gezicht opzij en kotst een schuimend plasje uit, dat meteen wordt opgeslorpt door het droge grind. Ze wil wakker worden uit deze nachtmerrie, bedekt met beide handen haar ogen. Na enkele seconden kijkt ze door haar vingers heen, voorzichtig naar wat haar zo verafschuwt.

Op de borstkas van Vrouwe Theresia vormen de korsten gedroogd bloed het woord 'murderess'. Pas nu dringt de realiteit tot haar door. Alsof iemand haar hart verpulvert. Haar adem stokt en het lukt haar niet meer om haar longen te vullen met lucht. Het lijkt of ze stikt, ze hyperventileert. Dan voelt ze twee handen onder haar oksels, die haar wegtrekken. Ze wil tegenstribbelen, maar haar benen missen kracht. Ze wordt opgetild als een baby. Sterke armen dragen haar weg, weg van haar moeder. Ze huilt en snikt onbedaarlijk terwijl ze over de schouder naar het onwezenlijke tafereel kijkt. De man die haar draagt kust haar in haar haren en fluistert zachtjes dat alles goed komt. Maar niets komt goed. Niets wordt ooit nog als vroeger. Alles wat ze hebben opgebouwd, zal binnenkort verdwijnen.

Vijf dagen eerder

Na twee uur varen ziet Stijn in de verte de contouren van de imposante berg opdoemen. Er hangt een dikke mist over het water. Hij staat op het dek omdat hij net zijn plekje binnen heeft afgestaan aan een oude vrouw, zodat die haar benen op zijn stoel kan laten rusten. Het dametje doet hem denken aan zijn grootmoeder, met haar benen in zwachtels die door haar lichtbeige panty schijnen.

Terwijl de koude wind door zijn kleren heen zijn huid prikt, klopt hij zachtjes op zijn achterzakken en borstzak, op zoek naar het pakje en de aansteker, die hij uiteindelijk uit zijn binnenzak opvist. De ferry zal nog een halve dag verder moeten varen om aan de achterkant van het eiland te kunnen aanmeren in de kleine haven.

‘Dat dit eiland nog steeds geen vliegveld heeft...’ mompelt hij met een sigaret tussen zijn lippen. De verschillende rookverbodsborden negeert hij zoals gewoonlijk.

Met het hoofd zo diep mogelijk voorovergebogen in zijn lederen jasje probeert hij de sigaret aan te steken. Er is echter te veel wind op het dek en hij trekt de revers nog eens extra omhoog. Een handeling die hij al minstens 25 jaar uitvoert. Als beginnend journalist kocht hij dit jasje met de eerste centen die hij

verdiende. Eerder toevallig legde hij toen in een artikel het laatste puzzelstuk in een dossier dat leidde naar de moordenaar van een gewezen politicus. Stijn was op slag gelanceerd als misdaad-journalist en mocht als jonge knaap opdraven in talkshows en nieuwsprogramma's en werd overal herkend. Hij had zelfs even een eigen tv-programma, waarin hij cold cases trachtte op te lossen. Zijn lederen jekker, die toen nog nonchalant rond zijn tengere lichaam hing, werd zijn handelsmerk. In de zomer droeg hij er een zwart T-shirt onder, 's winters een wollen trui. Althans, toen hij nog een jonge en populaire journalist was. Want 25 jaar en evenveel kilo's later krijgt hij de jas niet meer dicht. Welk seizoen het ook is. Toch is hij de lederen vest altijd blijven dragen, net zoals zijn cowboylaarzen met botte punt. Al ruilt hij die om de drie jaar in, voor exact hetzelfde paar. Zonder dat jasje en die cowboylaarzen voelt Stijn zich niet als zichzelf. Nu ja, 'zichzelf', dat is tegenwoordig een misdaadjournalist op zijn retour. Zijn deadline niet halen, fouten in zijn onderzoekswerk. Een schandaaltje met een jonge actrice en te veel drank, coke en gokken. Alles wat hij had opgebouwd, is hij ondertussen weer kwijt.

Het topje van zijn sigaret lijkt heel even vuur te vatten, maar de wind dooft het onmiddellijk. De sigaret verdwijnt weer in het verfrommelde pakje naast de aansteker. Hij neemt zijn telefoon en tikt uit automatisme op het Instagramicoontje. Een nieuwe post van Jade popt op. Ze poseert in een kleine rode bikini met rieten cowboyhoed tegen een azuurblauwe zee. Ze glimlacht verleidelijk in de camera. '#ibizalife', staat erbij. Stijn klikt de foto meteen weg. Hij wil er niet aan denken welke afgelikte eikel die foto heeft genomen.

Zijn vrienden denken dat hij er een weekje tussenuit knijpt. Naar Ibiza. Met Jade. Dat zijn jonge, knappe vriendin ondertussen zijn ex is, weten ze nog niet. In werkelijkheid zal hij een

week op dit eiland verblijven om voor *Camilla*, het dufste vrouwenblad van Vlaanderen, een artikel te schrijven over de saaiste plek van Europa: Dottirland. Twee jaar geleden stak dit eiland in een internationale enquête van *The New York Times* zelfs vlotjes België naar de kroon als het om saaiheid ging. Niets aan deze trip is rock-'n-roll.

Stijn heeft er dan ook weinig zin in, zoals in de meeste dingen de laatste tijd, maar hij heeft het geld nodig, dus zei hij toe. Carl, zijn hoofdredacteur, verwacht van hem een 'kritisch maar licht verteerbaar artikel over Dottirland'. Want qua imago is er een bijzondere kentering aan de gang. De laatste tijd wordt deze vrouwenstaat zelfs in gerespecteerde kranten steeds vaker aangehaald als het ideaalbeeld van een vernieuwende samenleving. Een samenleving waar de West-Europese vrouw ook hardop naar durft te verlangen. Op social media beginnen er steeds meer vrouwen te verwijzen naar dit bijzondere eiland, dat lang onder de radar is gebleven. Hoe komt het dat er zo weinig bekend is over dit eiland, behalve dan dat de vrouwen er de baas zijn? Hij zucht. Het interesseert hem in feite geen hol.

De ferry verandert langzaam van koers om rond het enorme eiland heen te varen. Verkleumd trekt Stijn zijn schouders omhoog en vloekt op Jade. Ze deed hem een nieuwe warme jas cadeau voor zijn verjaardag, in hetzelfde bruine leer maar volledig gevoerd met wol. 'Betaald met mijn geld', mompelt hij met een cynisch lachje. Die nieuwe warme jas hangt in zijn kast, in zijn lege loft.

Het is halfzeven in de ochtend als Max haar loopschoenen dichtknoopt. Ze schrijft een lief kattedelletje voor Leo en kleeft het op de koelkast, knuffelt haar oude labrador Lucy, die even opkijkt vanuit haar mand, sluit zachtjes de houten voordeur om niemand in huis wakker te maken en rent dan het steile grindpad op. Terwijl ze omhoogkijkt naar de top van de reusachtige berg, ziet ze wel honderden mensen als mieren in kleurrijke outfits door en langs elkaar wandelen, fietsen en hardlopen. De zon komt stilaan tevoorschijn terwijl de mist langzaam optrekt. Ze tikt op haar smartwatch, een fijn exemplaar met zachtroze polsbandje. Het schermpje licht even op. ‘Hormonale balans OK. Enjoy.’

Het aanhoudende nare gevoel in haar onderbuik van de afgelopen dagen probeert ze te verdringen door eens diep in en uit te ademen. De frisse oceaanlucht vermengt zich met de sappige geur van loofbomen en vult haar longen. Ze voelt hoe de ochtendzon op haar gezicht kriebelt en haar onderbuik ontspant. Wat een prachtige ochtend, denkt Max en ze versnelt haar pas terwijl ze zich bij de sportende menigte voegt.

Al rennend over de velden neemt ze alvast de komende dag door. Het leek haar in eerste instantie een goed idee, toen Leo voorstelde dat hij die journalist wel zou rondleiden op het eiland. Het zou Leo ook wat afleiding geven, een nuttige tijdsbesteding. Misschien zou het hem wel helpen om die sombere gedachten

een beetje van zich af te zetten. En zo zou zijzelf tenminste niet opgescheept zitten met die journalist van de Overkant. Want met de voorbereidingen voor het langverwachte volksfeest ter ere van de honderdste verjaardag van haar moeder zou ze het sowieso druk genoeg hebben.

Als commissaris en hoofd van Dottirland heeft Max de organisatie ervan op zich genomen. Haar staf, de vrouwen van het Kabinet, hebben alles tot in de puntjes geregeld, maar sowieso moet er deze laatste dagen nog veel gebeuren om alle voorbereidingen klaar te krijgen. Daarnaast moet ze ook nog voldoende vrije tijd nemen om te ontspannen.

Toen Leo haar ook nog eens voorstelde om Stijn te laten overnachten in hun wooncollectief in plaats van in een hotel, reageerde ze minder enthousiast. ‘Een extra man in huis. Moet dat echt?’ had ze met een zucht geantwoord.

‘Niks moet, liefje, maar dan krijgt hij een goed idee van hoe onze samenleving in elkaar zit. Anders verzinnen die journalisten toch maar iets om het interessant te maken.’ Ze wist waarop hij doelde. De laatste keer dat Dottirland ter sprake kwam in een persartikel, werd het omschreven als ‘een prachtig maar oersaai eiland waar geen enkele intelligente man zou willen wonen. De vrouwen zijn er bitches in schapenvacht.’ De journalist – een vrouw nog wel – had hen bovendien een ‘gesloten en elitair volk’ genoemd, ‘die mannen reduceren tot gebruiksvoorwerpen om een extreem feministische maatschappij draaiende te houden. De Dottirse vrouwen luiëren en genieten van een luxeleventie terwijl de mannen het zware werk doen.’

Max en de vrouwen van haar Kabinet hadden het artikel aanvankelijk weggelachen. Het was ook niet nieuw dat de Overkant de waarden en normen, de filosofie waarmee Dottirland al bijna tachtig jaar werd opgebouwd, niet begreep. Om Dottirland te

begrijpen moest je je mannenbril afzetten en ernaar kijken door de ogen van een vrouw. Maar daar slaagden de mensen van de Overkant zelden in. Max en haar moeder zagen het eerder als een voordeel dat de Dottinaren als onsympathiek bekendstonden. Dan werd Dottirland niet te aantrekkelijk voor toeristen. Liet iedereen hen met rust. Maar de mannengilde van Dottirland had er toch gevoelig op gereageerd. Een week na het verschijnen van het artikel kwamen ze met honderden naar het centrum van Dottirland. Als commissaris was Max ook belast met de veiligheid van Dottirland, en voor het eerst in haar carrière was ze heel even ongerust geweest toen ze de grote menigte zag komen aanlopen. Aangezien fysieke agressie van kleins af aan in de kiem werd gesmoord, in de opvoeding van de Dottinaren en ook op de scholen, werd er door de menigte vooral luid gebruld en hadden ze spandoeken bij zich. Ze eisten meer vrije tijd en meer zeggenschap in het bestuur. Max had haar bezorgdheid niet getoond en er ook met niemand over gesproken. Behalve met Vrouwe Theresia. Haar moeder stond haar zoals altijd bij met wijze raad en had vooral haar zelfvertrouwen als regeringsleider van Dottirland weer aangewakkerd. Met geheven hoofd had Max enkele afgevaardigden van de mannengilde ontvangen. Ze was met hen in gesprek gegaan en had onderhandeld.

Hoewel mannen sinds tien jaar stemrecht hadden, zetelde er nog steeds geen enkele man in het Kabinet. Het had Max en Vrouwe Theresia heel wat geduld en energie gekost om de eis van de mannen niet meteen weg te wimpelen als waanzin. Zij geloven namelijk dat mannen nu eenmaal onberekenbaar en agressief zijn en zeker niet de juiste eigenschappen bezitten om een volk te leiden. Voor Max en de Dottinaren is het vanzelfsprekend dat mannen, die van nature fysiek sterker zijn, gemaakt zijn om hard te werken. De vrouwen zijn de natuurlijke leidsters, de mannen

handelen en leven in dienst van de vrouw en van Dottirland. Maar die woorden had ze net op tijd ingeslikt. In plaats daarvan had ze gezegd dat de mannengilde, waarvan Max' leefgenoot Leo een van de bezielers is, geduld moest hebben. Bij de volgende verkiezingen mochten ook mannen zich kandidaat stellen en jongens zouden op school, net zoals de meisjes, meer gestimuleerd worden om verder te studeren. Ook zou er een studie komen om te kijken hoe de werkdruk onder de mannen beter kon worden verdeeld. Max en Vrouwe Theresia voelden zich typische politici van de Overkant. Die beloofden ook van alles, enkel om het volk te sussen. Dat is nu bijna een jaar geleden. Als Leo haar af en toe op de gedane beloftes wijst, krijgen ze ruzie. Dus zwijgt hij maar, gediensstig en geduldig, zoals een goede man dient te zijn.

Daarop hadden Max en haar Kabinet besloten om geen buitenlandse journalisten meer te ontvangen. En nu komt er dus een man van de Overkant bij haar in huis wonen. Het voelt niet juist voor haar. Van jongs af aan wordt meisjes in Dottirland geleerd te vertrouwen op hun intuïtie. 'Als er iets niet juist aanvoelt, krijg je een wrang gevoel in je buik', kreeg ze als kind zo vaak van haar moeder te horen. Het blijft echter een uitdaging om dat gevoel te plaatsen.

Als Max haar benen stretcht tegen een bankje op het Grote Plein, ruikt ze de zachte geur van vers hout en verf. Het is nog steeds vroeg, maar er is al wat bedrijvigheid op het plein en in de straten rond het centrum. Er staat een stelling waar de tribune moet komen, en de werkmannen begroeten haar vriendelijk terwijl ze sjouwen met grote houten planken en materiaal. Ze ritst haar jasje los en loopt ontspannen over het plein, richting haar kantoor. Terwijl ze in haar hoofd opnieuw haar to-dolijstje doorneemt, wordt haar gedachtestroom abrupt onderbroken door

luide stemmen. Bij de oostelijke kant van het plein, waar de grote houten tribune wordt opgebouwd, hoort ze een verhitte discussie. Ze stopt en draait zich om. Twee werkmannen staan tegenover elkaar bij een half opgebouwde stellage. De blikken die ze elkaar toewerpen zijn fel.

‘Ik zei toch dat die balk niet stevig genoeg is!’ roept de ene man, zijn stem rauw van frustratie. Hij heeft een hamer in zijn hand en wijst ermee naar de ander, die een stapel planken in zijn armen houdt.

Max fronst haar wenkbrauwen en wandelt wat dichterbij.

‘En ik zei dat we geen tijd hebben om alles te controleren! Als we het nu niet afmaken, krijgen we vanmiddag een preek van Tyga’, bijt de ander terug. Hij smijt de planken kwaad weg, die kletterend op de grond vallen. Dan geeft hij de andere man een forse duw, zodat die tegen een van de steunbalken valt.

Max ziet hoe de stellage zachtjes begint te wankelen. Boven op de houten constructie, amper een meter boven de mannen, staat een kist waaruit ijzeren buizen en pinnen steken. ‘Stop!’ roept ze luid genoeg om hun aandacht te trekken.

Beide mannen draaien zich meteen om, zichtbaar geschrokken door haar aanwezigheid. De steunbalk waarmee de stellage is opgebouwd kantelt nu traag naar links. Tegelijk wordt er een zacht knarsend geluid hoorbaar, van hout en ijzer dat uit elkaar wordt gewrongen. Samen met het geluid, dat steeds scherper wordt, begint nu ook de kist op de stellage te verschuiven en dreigt pal op de werkmannen te vallen.

In een fractie van een seconde ziet Max het gebeuren. ‘Pas op!’ roept ze. Ze rent naar voren en gooit haar volle gewicht tegen de steunbalk om die te stabiliseren, waarna de kist rakelings langs het hoofd van een van de werkmannen zoeft. De kist barst uit elkaar op de grond en metalen buizen rollen weg, wat een oor-

verdovend gekletter veroorzaakt. Enkele seconden daarna is het muisstil. In de verte roept een vrouw of iedereen oké is. Max en de twee werkmannen kijken geschrokken om zich heen, alsof ze moeten checken dat dit zonet echt gebeurd is.

‘Wat denken jullie dat jullie aan het doen zijn?’ vraagt Max higgend terwijl ze haar blik op de mannen richt. Ze voelt de adrenaline door haar lichaam stromen, in haar stem klinkt ingehouden woede.

De man met de hamer wrijft ongemakkelijk over zijn nek. ‘Het spijt ons, commissaris. We hebben... we hebben gewoon haast.’

‘Haast?’ herhaalt Max, haar stem kalm maar doordringend. Ze wijst naar de balken. ‘Deze tribune moet vrijdag honderden mensen dragen. En jullie dachten dat ruziemaken de oplossing was?’ Ze schrikt zelf van haar schelle toon. Het is lang geleden dat ze iemand op deze manier toesprak.

De werkmannen knikken zwijgend en wenden hun blik naar de grond.

Max verzacht haar toon: ‘We zijn een team. We werken samen, of we werken niet.’

‘Ja, commissaris’, mompelen ze beiden, als kleine jongetjes die iets verkeerd hebben gedaan.

‘Goed dan.’

Max strijkt haar grijzende haren, die zijn losgekomen door de inspanning, naar achteren en trekt haar hoge paardenstaart strakker tegen haar hoofd. Ze voelt zweetpareltjes op haar voorhoofd en over haar rug lopen. Haar hart gaat tekeer als een malle. Ze bolt haar wangen en slaakt dan een diepe zucht. Deze spanning kan ze wel missen, zo vroeg op de ochtend. Dan draait ze zich om en stapt opnieuw richting haar kantoor. Ze kijkt nog een keer over haar schouder en ziet hoe de mannen elkaar kort omhelzen en elkaar amicaal op de schouder kloppen.